
VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2016)0404

Inimõigused ja ränne kolmandates riikides

Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2016. aasta resolutsioon inimõiguste ja rände kohta kolmandates riikides (2015/2316(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni, eriti selle artiklit 13,
- võttes arvesse 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni ja selle lisaprotokollid, ja selle lisaprotokollid,
- võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning 1966. aasta majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti ja nende lisaprotokolle,
- võttes arvesse 1954. aasta kodakondsuseta isikute seisundi konventsiooni ja 1961. aasta kodakondsusetuse vähendamise konventsiooni,
- võttes arvesse 1966. aasta rahvusvahelist konventsiooni rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
- võttes arvesse 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ja selle lisaprotokollid, ja selle lisaprotokollid,
- võttes arvesse 1984. aasta piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastast konventsiooni ja selle lisaprotokollid, ja selle lisaprotokollid,
- võttes arvesse 1989. aasta lapse õiguste konventsiooni ja selle lisaprotokolle, ja selle lisaprotokolle,
- võttes arvesse 1990. aasta rahvusvahelist konventsiooni kõigi võõrtöötajate ja nende pereliikmete õiguste kaitse kohta, ja selle lisaprotokollid, ja selle lisaprotokollid,
- võttes arvesse 2006. aasta kõigi isikute kaitsmist kadunuks jääma sundimise eest käsitlevat rahvusvahelist konventsiooni, ja selle lisaprotokollid, ja selle lisaprotokollid,
- võttes arvesse 2006. aasta puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja selle protokollid, ja selle protokollid,

- võttes arvesse ÜRO peasekretäri 3. augusti 2015. aasta aruannet inimõiguste edendamise ja kaitse kohta, sealhulgas rändajate inimõiguste edendamise võimaluste ja vahendite kohta,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 18. detsembri 2014. aasta resolutsiooni rändajate kaitse kohta,
- võttes arvesse inimõigustega tegelevate rahvusvaheliste mehhanismide tööd, sealhulgas rändajate inimõigustega tegeleva ÜRO eriraportööri François Crépeau ning muude asjaomaste eriraportööride aruandeid, inimõiguste olukorra üldist korrapärasest läbivaatamist ja muude konventsiooni järelevalveorganite tööd,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo tööd ja aruandeid, sealhulgas soovituslikke põhimõtteid ja suuniseid inimõiguste austamise kohta rahvusvahelistel piiridel ja raportit transiidiriikides asuvate rändajate olukorra kohta,
- võttes arvesse ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid,
- võttes arvesse Dhaka põhimõtteid võõrtöötajate vastutustundliku värbamise ja kasutamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 21,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti asjaomaseid aruandeid,
- võttes arvesse komisjoni 18. novembri 2011. aasta teatist „Rände ja liikuvuse suhtes võetud üldine lähenemisviis“ (COM(2011)0743),
- võttes arvesse komisjoni 13. mai 2015. aasta teatist „Euroopa rände tegevuskava“ (COM(2015)0240),
- võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2015. aasta teatist „Pagulaskriisi haldamine: ülevaade Euroopa rände tegevuskava raames võetud prioriteetsete meetmete rakendamise olukorrast“ (COM(2015)0510),
- võttes arvesse komisjoni 20. oktoobri 2015. aasta otsust Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände algpõhjuste ja põgenikega tegelemiseks mõeldud hädaolukorra usaldusfondi loomise kohta (C(2015)7293),
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 25.–26. juuni 2015. aasta ja 15. oktoobri 2015. aasta kohtumiste järeldusi,
- võttes arvesse nõukogu 20. juulil 2015. aastal vastu võetud järeldusi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2015–2019) kohta,
- võttes arvesse nõukogu 9. novembri 2015. aasta järeldusi pagulas- ja rändekriisiga toimetulemiseks võetavate meetmete kohta,
- võttes arvesse Valletta 11.–12. novembri 2015. aasta tippkohtumisel vastu võetud tegevuskava ja ühist poliitilist deklaratsiooni,

- võttes arvesse oma varasemaid rändeteemalisi resolutsioone, eelkõige 17. detsembri 2014. aasta resolutsiooni olukorra kohta Vahemerel ja ELi tervikliku rändekäsituse vajalikkuse kohta¹, 29. aprilli 2015. aasta resolutsiooni Vahemerel hiljuti asetleidnud traagiliste sündmuste ning ELi rände- ja varjupaigapoliitika kohta² ning 12. aprilli 2016. aasta resolutsiooni olukorra kohta Vahemerel ja vajaduse kohta töötada välja ELi terviklik rändekäsitlus³,
  - võttes arvesse oma 9. septembri 2015. aasta resolutsiooni hariduse abil tütarlaste mõjuvõimu suurendamise kohta ELis⁴,
  - võttes arvesse oma 8. märtsi 2016. aasta resolutsiooni naispagulaste ja -varjupaigataotlejate olukorra kohta ELis⁵,
  - võttes arvesse oma 5. juuli 2016. aasta resolutsiooni inimkaubanduse vastase võitluse kohta ELi välissuhetes⁶,
  - võttes arvesse Vahemere Liidu parlamentaarse assamblee esimeeste Euroopa – Vahemere piirkonna sisserände, varjupaiga ja inimõiguste teemal peetud teise tippkohtumise lõppdeklaratsiooni, mis võeti vastu 11. mail 2015⁷,
  - võttes arvesse oma 17. detsembri 2015. aasta resolutsiooni inimõigusi ja demokraatiat maailmas 2014. aastal käsitleva aruande ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas⁸,
  - võttes arvesse AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee 9. detsembri 2015. aasta resolutsiooni rände, inimõiguste ja humanitaarpagulaste kohta⁹,
  - võttes arvesse kodanikuühiskonna organisatsioonide aruandeid rändajate inimõiguste olukorra kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja arengukomisjoni arvamust (A8-0245/2016),
- A. arvestades, et inimõigused on iga inimese sünnipärased õigused, mis on kõigi jaoks samad;
- B. arvestades, et ränne on üleilmne ja mitmemõõtmeline nähtus, mida põhjustavad paljud erinevad tegurid, nt majanduslikud tingimused (sealhulgas muudatused rikkuse jagamises ning piirkondlikus ja üleilmses majandusintegratsioonis), sotsiaalsed ja poliitilised tingimused, töötingimuste, vägivalda ja julgeolekuga seotud olukord,

¹ ELT C 294, 12.8.2016, lk 18.

² ELT C 346, 21.9.2016, lk 47.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0102.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0312.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0073.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0300.

⁷ http://apum.parlement.ma/Future_Meetings/Docs/IISummit-of-Speakers_Lisbon-11MAY2015/DeclaracaoCimeira_EN.pdf

⁸ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0470.

⁹ ELT C 179, 18.5.2016, lk 40.

samuti keskkonnaseisundi pidev halvenemine ja looduskatastroofide mõju laienemine; arvestades, et selle nähtusega tuleb tegeleda sidusal ja tasakaalustatud viisil ning võttes üldplaanis arvesse selle inimlikku mõõdet, sealhulgas selle positiivset mõju demograafilisele ja majandusarengule;

- C. arvestades, et rändeteed on väga keerukad ja ränne võib toimuda nii piirkondade vahel kui sageli ka ühe piirkonna sees; arvestades, et vaatamata üleilmsele majanduskriisile on ÜRO andmetel rahvusvaheline ränne aina kasvamas; arvestades, et praegu on rahvusvahelisi rändajaid hinnanguliselt ligikaudu 244 miljonit;
- D. arvestades, et inimõiguste ülddeklaratsioonis ja teistes rahvusvahelistes konventsioonides sätestatud õigused on universaalsed ja jagamatud;
- E. arvestades, et ränne on ka järjest suurema üleilmastumise ja turgude üksteisest sõltumise tagajärg;
- F. arvestades, et erinevatel rännet mõjutavatel teguritel on etteaimatavad tagajärjed ning see toob kaasa vajaduse töötada välja asjakohased meetmed;
- G. arvestades, et rändevoogude muutumine, eelkõige kriisi ajal, toob kaasa kaugeleulatuvaid majanduslikke, sotsiaalseid ja poliitilisi tagajärgi nii rändajate päritolu- kui ka sihtriikide jaoks;
- H. arvestades, et vaja on tõhusaid mehhanisme välismaalaste riiki sisenemise ja riigist väljumise jälgimiseks ja kontrollimiseks ning analüüse ja prognoose rände mõju kohta, et tagada vajalik alus mis tahes vormis rände haldamise meetmete väljatöötamiseks;
- I. arvestades, et rännet mõjutavad tegurid on muutunud mitmekesisemaks, need võivad olla mitmemõõtmelised ning neil võivad olla majanduslikud, keskkonnaga seotud, kultuurilised, poliitilised, perekondlikud või isiklikud põhjused; arvestades, et üha rohkematele rändajatele saab osaks sunniviisiline ümberasustamine ja neil on vaja erikaitset, kuna nad põgenevad muu hulgas riikides valitseva ebakindluse, konfliktide, poliitilise ja usulise tagakiusamise eest;
- J. arvestades, et pagulasi, varjupaigataotlejaid ja rändajaid on üha raskem eristada, muu hulgas seetõttu, et paljudes riikides ei ole piisavaid õigus- ja institutsioonilisi vahendeid või raamistikke;
- K. arvestades, et transiidi- ja sihtriikide ametiasutuste ning vastuvõtukeskuste töötajad peavad olema asjakohaselt koolitatud ja ettevalmistatud rändajate ja varjupaigataotlejate paindlikuks kohtlemiseks, võttes arvesse nende konkreetseid olusid;
- L. arvestades, et rändeliikumised on muutunud üleilmsemaks ja piirkondlikumaks ning et lõuna-lõuna suunalised rändevood, millest 80 % toimub selliste ühiseid piire omavate riikide vahel, mille sissetulekutaseme erinevused on minimaalsed, ületavad nüüdseks veidi lõuna-põhja suunalisi rändevooge;
- M. arvestades, et Euroopa on alati olnud nii rände siht- kui ka lähtekoht; arvestades, et lisaks tänapäevasele kõrgemate ühiskonnaklasside väljarände on eurooplased välja rännanud ka majanduslike raskuste, konfliktide ja poliitilise tagakiusamise tõttu;

- arvestades, et praegune majandus- ja finantskriis on sundinud paljusid eurooplasi välja rändama, sh maailma lõunapoolsematesse riikidesse, mille majandus aktiivselt areneb;
- N. arvestades, et rändajate ja veelgi enam pagulaste hulgas on üha rohkem naisi ja lapsi; arvestades, et rändajad ja pagulased on üha sagedamini kõrgkooli lõpetanud ning et ajude äravoolu suurusjärguks hinnati juba 2010. aastal 59 miljonit inimest; arvestades, et Aasia on maailmajagudest kõige enam mõjutatud, ent kõige rohkem kannatab Aafrika, kus vaid 4 % inimestest on kõrgkooli lõpetanud ja nendestki 31 % rändab välja¹;
- O. arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti andmetel on teatavates piirkondades valitsev ebastabiilsus ja konfliktid põhjustanud humanitaarkriisi, mille all kannatavad 65 miljonit pagulast ja ümberasustatud isikut eelkõige arenguriikides;
- P. arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti arvutuste kohaselt on maailmas vähemalt 10 miljonit kodakondsuseta isikut;
- Q. arvestades, et inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 13 kohaselt on igal inimesel õigus riigi piires vabalt liikuda ja oma elukoht valida, aga ka õigus lahkuda ükskõik milliselt maalt, kaasa arvatud kodumaa, ja kodumaale tagasi pöörduda;
- R. arvestades, et päritolu-, transiidi- ja sihtriikide vaheline koostöö ning teabe- ja heade tavade jagamine võimaldavad välja selgitada ühised huvid ja probleemid ja on seega olulised, et ennetada ebaseaduslikku rännet ja inimkaubandust ning nende vastu võidelda;
- S. arvestades, et terviklik rändekäsitus peab võimaldama reageerida ülemaailmsetele arengu-, rahu-, inimõiguste ja kliimamuutuste probleemidele, pöörates seejuures erilist tähelepanu humanitaartingimuste parandamisele rändajate päritoluriikides, et kohalikul elanikkonnal oleks võimalik elada turvalisemas piirkonnas;
- T. arvestades, et pagulaste õigused on sätestatud Genfi pagulasseisundi konventsioonis ja selle juurde kuuluvates protokollides;
- U. arvestades, et elutingimused paljudes Lähis-Ida ja Aafrika pagulaslaagrites halvenevad, muu hulgas tervishoiu seisukohast, ning et laagrites ei ole pagulaste, eelkõige haavatavate isikute ning eriti naiste ja alaealiste turvalisus sageli tagatud;
- V. arvestades, et Maailmapanga andmetel moodustasid rahaülekanded rahvusvahelistelt rändajatelt 2013. aastal üle 550 miljardi dollari suuruse rahavoo, millest 414 miljardit dollarit läks arenguriikidesse;
- W. arvestades, et rändajate vastu suunatud ksenofoobia, diskrimineerimine ja vägivald, rändajatevastane meelsus, vihakõned ja vihakuriteod on Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikides märgatavalt sagenenud;
- X. arvestades, et konkreetne, hästi korraldatud ja asjakohane reageerimine rändeprobleemidele kujutab endast head võimalust üksikisikute ja riikide jaoks;

---

¹ ÜRO 2015. aasta rahvusvaheline rändearuanne, mis on kättesaadav veebisaidil http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2015_Highlights.pdf.

arvestades, et seda reageerimist peavad toetama vaesuse vastu võitlemise ja jätkusuutliku arengu edendamise põhimõtted ning rändajate ja pagulaste õiguste ja väärkuse austamine; arvestades, et see peab põhinema päritolu, transiidi- ja sihtriikide vahelisel tihedal koostööl;

- Y. arvestades, et ränne on tähtis dünaamiline element, mis aitab leevendada demograafilist kriisi ja tööealise elanikkonna osakaalu vähenemist mõnes riigis;
- Z. arvestades, et ebaseaduslike sisserändajate arvu on raske hinnata, mistõttu on ka raske välja töötada nende elu- ja töötingimustega seotud näitajaid, ehkki just nemad vajavad kõige rohkem kaitset, sest ilma õigusliku seisundi ja juriidilise tunnustuseta on neil eriti suur oht langeda kuritarvitamise ja ärakasutamise ohvriks ning sattuda olukorda, kus nende peamisi inimõigusi ei austata;
- AA. arvestades, et rahvusvahelist rännet saab kasutada konkreetsete tööjõu puuduse probleemide leevendamiseks tööjõuturul;
- AB. arvestades, et rändajad aitavad suurendada mitmekesisust ja kultuurilist rikkust vastuvõtvates riikides; arvestades, et selle saavutamiseks tuleb nad loimida täielikult vastuvõtva riigi ühiskonnaga, et oleks võimalik ära kasutada nende majanduslikku, sotsiaalset ja kultuurilist potentsiaali; arvestades, et poliitiliste otsuste tegijad peavad viivitamata teavitama üldsust rändajate kasulikust majanduslikust, kultuurilisest ja sotsiaalsest mõjust ühiskonnale ning seeläbi ennetama ksenofoobsete ja diskrimineerivate hoiakute tekkimist;
- AC. arvestades, et asjakohased vastuvõtu- ja kaasamismeetmed aitavad ära hoida paljude rändajate kogetud traumaatiliste sündmuste mõju süvenemist või püsimist;
- AD. arvestades, et sotsiaalkultuuriline areng sõltub kaasamisest ja see eeldab tõsist pühendumist nii rändajatelt, kes peavad olema valmis kohanema vastuvõtva riigi ühiskonnaga, loobumata tingimata oma kultuurilisest identiteedist, kui ka vastuvõtva riigi institutsioonidelt ja kogukondadelt, kes peavad olema valmis rändajaid vastu võtma ja nende vajadusi täitma;

Rändajate õiguste austamisega seotud probleemid ja ohud

1. väljendab solidaarsust isikute suhtes, kes on sunnitud oma riigist lahkuma muu hulgas konfliktide, tagakiusamise, inimõiguste rikkumiste ja viletsuse tõttu; väljendab sügavat muret inimõiguste tõsiste rikkumiste pärast, mis saavad osaks paljudele rändajatele mitmetes transiidi- või sihtriikides; rõhutab, et rändajate väärkust ja inimõigusi tuleb austada;
2. rõhutab, et liit ja liikmesriigid peavad eeskujuga andma, tagades rändajate inimõiguste edendamise ja kaitsmise eelkõige oma territooriumil, et mõjuda usaldusväärse kolmandate riikidega peetavatel rände- ja inimõiguste teemalistel läbirääkimistel;
3. tuletab meelde, et suurema osa maailma pagulastest ja rändajatest võtavad vastu arenguriigid; tunnustab kolmandate riikide pingutusi rändajate ja pagulaste vastuvõtmisel; rõhutab, et nimetatud riikide tugisüsteemid seisavad silmitsi suurte probleemidega, mis võivad tõsiselt ohustada suureneva ümberasustatud elanikkonna kaitset;

4. tuletab meelde, et „igal inimesel on õigus lahkuda ükskõik milliselt maalt, kaasa arvatud kodumaa“ ja „kodumaale tagasi pöörduda“¹; rõhutab, et sotsiaalne staatus ega kodakondsus ei tohiks olla selle õiguse kasutamisel takistuseks ning et igal isikul on õigus teha rändega seotud valikuid väärikalt; kutsub kõiki valitsusi üles tegelema inimõiguste kaitses esinevate lünkadega, millega rändajad silmitsi seisavad; kutsub riikide valitsusi ja parlamente üles kaotama karistuslikud õigussüsteemid, mis kriminaliseerivad rände, ning rakendama lühiajalisi, keskmise pikkusega ja pikaajalisi lahendusi, et tagada rändajate turvalisus; mõistab hukka piirangute või keeldude kehtestamise teatavate riikide territooriumilt lahkumisele ja sinna tagasi pöördumisele ning kodakondsusetuse tagajärjed õigustele juurdepääsu seisukohast;
5. märgib, et pagulaste aina kasvav arv kogu maailmas jääb tegelikult riigisiseste põgenike veelgi suurema arvu varju; rõhutab, et riigisiseseid põgenikke ei tohiks diskrimineerida ainult sellepärast, et nad üritasid tagada oma turvalisuse rahvusvahelisi piire ületamata, ning rõhutab seetõttu ka, et pagulaste õigused, sealhulgas tervishoiuteenuste ja hariduse kättesaadavus, peavad olema tagatud;
6. tuletab meelde, kui oluline on tuvastada kodakondsuseta isikud, et neile saaks pakkuda rahvusvahelise õiguse kohast kaitset; nõuab tungivalt, et riigid kehtestaksid kodakondsusetuse tuvastamise menetlused ning vahetaksid häid tavasid, sealhulgas õigusaktide ja laste kodakondsusetuse uute juhtumite ennetamisega seotud tavade kohta;
7. juhib tähelepanu liidu pidevale vajadusele võtta kodakondsusetust arvesse oma välissuhete poliitikas, eriti arvestades, et kodakondsusetus on sundrände üks oluline põhjus; tuletab meelde, et 2012. aastal avaldatud Euroopa Liidu strateegilises raamistikus ning inimõiguste ja demokraatia tegevuskavas võeti kohustus „kehtestada komisjoni ja Euroopa välisteenistuse ühine raamistik, milles tõstatada suhetes kolmandate riikidega migrantide kodakondsusetust ja meelevaldset kinnipidamist puudutavaid küsimusi“;
8. on mures rändajate ja pagulaste meelevaldse kinnipidamise ja halva kohtlemise pärast ning tuletab meelde, et kinnipidamine peab piirduma juhtudega, mil see on tõepoolest hädavajalik, ning et igal juhul peaksid olema tagatud sobivad kaitsemeetmed, sealhulgas juurdepääs asjakohastele õiguslikele menetlustele;
9. kutsub riike üles tunnustama varjupaiga ja rändega seotud kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest, ja võtma vastu siseriiklikke seadusi, mis on nende kohustuste tulemuslikuks täitmiseks vajalikud, nähes muu hulgas ette võimaluse taotleda rahvusvahelist kaitset; nõuab, et seadustes võetaks arvesse rändajatele osaks saava tagakiusamise ja diskrimineerimise raskust ja olemust;
10. tuletab meelde, et rändajatel on õigus sellele, et neid ei saadetaks tagasi riiki, kus nad on halva kohtlemise ja piinamise ohus; tuletab meelde, et kollektiivsed väljasaatmised ja tagasisaatmised on rahvusvahelise õigusega keelatud; väljendab oma muret nende rändajate kohtlemise pärast, kes saadetakse tagasi oma päritoluriiki või kolmandasse riiki, kontrollimata piisavalt nende olukorda, ning nõuab, et igal juhul võetaks arvesse raskusi, mis neile nendes riikidesse tagasipöördumisel osaks saavad;

---

¹ Inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 13 lõige 2.

11. soovib koostada oma päritoluriiki tagasi pöörduvatele rändajatele taasintegreerimisprogrammid;
12. rõhutab, et oluline on austada rändajate staatusest olenemata nende õigust saada juurdepääs õiguskaitsele ja tõhusale õiguskaitsevahendile, ilma et nad peaksid kartma sisserändega tegelevate asutuste teavitamist, kinnipidamist ja riigist väljasaatmist; väljendab muret rändajate õiguste rikkumise järelevalve- ja kaitsemehhanismide ning rändajatele ja varjupaigataotlejatele pakutava teabe ja õigusabi kvaliteeditagatiste puudumise pärast paljudes riikides; soovib, et varjupaigaküsimustega tegelevate pädevate asutuste ja vastuvõtukeskuste töötajad ning muu personal ja sotsiaaltöötajad, kes puutuvad kokku rahvusvahelist kaitset taotlevate inimestega, saaksid asjakohast koolitust, et nad võtaksid arvesse üldiseid ja isiklikke asjaolusid ning soolisi probleeme, mida kaitsetaotlused hõlmavad;
13. kutsub ühtlasi komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles suurendama heade tavade vahetamist kolmandate riikidega, eelkõige koolitades humanitaarabitöötajaid, et nad teeksid tõhusamalt kindlaks rändajate, eelkõige kõige kaitsetumate rändajate erinevad tunnused, tausta ja kogemused, et nimetatud rändajaid paremini kaitsta ja abistada vastavalt nende vajadustele;
14. rõhutab, et turvalise riigi ja turvalise päritoluriigi mõisted ei tohiks takistada varjupaigataotluste individuaalset läbivaatamist; nõuab, et igal juhul tuvastataks need rändajad, kes vajavad rahvusvahelist kaitset, ja et nende taotlust võetaks arvesse, ning nõuab, et nad saaksid kasutada sobivaid mittetagasisaatmisega seotud tagatise ja et neil oleks juurdepääs kaebuste lahendamise mehhanismile;
15. juhib tähelepanu füüsilisele ja psühholoogilisele vägivallale ning vajadusele tunda ära vägivalla ja tagakiusamise erivormid (näiteks inimkaubandus, kadunuks jääma sundimine, seksuaalne kuritarvitamine, suguelundite moonutamine, varased või sundabielud, koduvägivald, orjus, aukuriteod ning sooline diskrimineerimine), mille ohvriks langevad rändajatest naised ja lapsed; tuletab meelde muu hulgas sõjarelvana kasutatava seksuaalse vägivalla ja vägistamise ohvrite enneolematut ja aina kasvavat arvu;
16. tunneb muret laste relvarühmitustesse värbamise pärast; rõhutab vajadust edendada nende desarmeerimist, rehabilitatsiooni ja taasintegreerimist soodustavaid poliitikameetmeid;
17. rõhutab, et perekonnaliikmetest eraldamisel, isegi kinnipidamise korral, satuvad naised ja lapsed suuremasse ohtu;
18. tuletab meelde, et saatjata naised ja tütarlapsed, naistest perekonnapead, rasedad, puudega inimesed ning eakad on eriti haavatavad; rõhutab, et konfliktide ja tagakiusamise eest põgenevad tütarlapsed on suures sund- ja varase abielu, varase sünnitamise, vägistamise, seksuaalse ja füüsilise kuritarvitamise ning prostitutsioonile sundimise ohus, sealhulgas ka siis, kui nad on jõudnud väidetavalt turvalisse kohta; nõuab seega neile erikaitse ja -abi andmist vastuvõtulaagrites peatumise ajal, eelkõige tervishoiuvaldkonnas;
19. soovib lülitada sooküsimused rändepoliitikasse, muu hulgas selleks, et ennetada inimkaubandust ja kõiki teisi naiste vastu suunatud vägivalla ja diskrimineerimise

forme ning võtta selliste tegude toimepanijad vastutusele; palub tungivalt, et võrdõiguslikkus viidaks täielikult ellu – nii *de jure* kui ka *de facto* –, kuna see on peamine tegur, mis aitab ennetada seda laadi vägivalda ning mille eesmärk on soodustada naiste autonoomiat ja sõltumatust;

20. tunneb muret selle pärast, et saagenud on teated ja tunnistused, millest ilmneb rändajatest laste vastu suunatud vägivalda, sealhulgas nende piinamise ja kinnipidamise, aga ka kadumisjuhtude arvu kasv; rõhutab, et kooskõlas ÜRO Lapse Õiguste Komitee arvamusega on laste kinnipidamine vaid nende või nende vanemate rändestaatuse alusel laste õiguste rikkumine ja see ei saa olla laste huvides;
21. tuletab meelde, et rändajatest lapsed on eriti haavatavad, eelkõige siis, kui neil ei ole saatjat, ja et neil on lapse parimate huvide põhimõttest tulenevalt õigus erikaitsele kooskõlas rahvusvahelise õiguse normidega; rõhutab, et oluline on lõimida saatjata alaealiste teema arengukoostöösse, soodustades laste integreerumist riikides, kus nad elavad (eelkõige hariduse ja arstiabi kättesaadavuse ning vägivalda, kuritarvitamise, ärakasutamise ja hooletuse ohu ennetamise kaudu);
22. väljendab oma muret raskuste pärast, mis tekivad nende laste registreerimisel, kes on sündinud väljaspool oma päritoluriiki, ning mis võivad viia suurema kodakondsusetuks jäämise ohuni; nõuab sellega seoses, et nende sünde oleks võimalik registreerida, olenemata nende vanemate rändestaatusest;
23. nõuab tungivalt, et liit teeks tihedat koostööd UNICEFi, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja teiste pädevate rahvusvaheliste organisatsioonide ja institutsioonidega, et teha kõik endast olenev, et suurendada suutlikkust rändajatest laste ja nende perekondade kaitsmisel kogu nende rändeteekonna jooksul, olenemata nende rändestaatusest, rahastades kaitseprogramme, eelkõige haridusasutuste ja meditsiiniabi valdkonnas, võimaldades eelkõige spetsiaalselt lastele mõeldud alasid ja psühholoogilist abi, perekonnasidemete tuvastamist ning saatjata või eraldatud laste taasühinemist perekonnaga, rakendades mittediskrimineerimise, mittekriminaliseerimise, mitte kinnipidamise, mittetagasisaatmise, põhjendamatute sanktsioonide mittekohtlemise, perekondade taasühinemise, füüsilise ja juriidilise kaitse ning identiteediõiguse põhimõtet;
24. tuletab meelde, et kuritegelikud võrgustikud saavad kasu seaduslike rändekanalite puudumisest, piirkondlikust ebastabiilsusest ja konfliktidest ning põgeneda üritavate naiste, tütarlaste ja laste haavatavusest, kasutades neid ära inimkaubanduse ja seksuaalse ärakasutamise eesmärgil;
25. juhib tähelepanu spetsiifilist laadi vägivaldale ja tagakiusamise erivormidele, mis saavad osaks LGBTI-inimestest rändajatele; nõuab LGBTI-inimestest rändajate ja varjupaigataotlejate jaoks mõeldud spetsiifiliste sotsiaalsete ja õiguslike kaitsemehhanismide rakendamise toetamist, et tagada, et nende haavatavust võetakse arvesse ning et nende kaitsetaotlust uuritakse põhjalikult, isegi vaidlustamise korral;
26. tuletab meelde, et majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised õigused, eelkõige õigus tervishoiule, haridusele ja eluasemele, on inimõigused, millele peab juurdepääs olema kõikidel rändajatel, eelkõige lastel, olenemata nende rändestaatusest;
27. tunneb muret rändajate suhtes toime pandavate tööõiguse rikkumiste ja nende

ärakasutamise pärast; tunnistab, et haridus, töövõimalused ja perekonna taasühinemine on integratsiooniprotsessi olulised osad; rõhutab vajadust võidelda rändajate sunniviisilise töö kõikide vormidega ning mõistab eelkõige hukka kõik laste ärakasutamise vormid;

28. tunneb muret diskrimineerimise pärast, mis saab liiga tihti osaks teatavatele sotsiaalkultuurilistele, keelelistele ja usulistele vähemustele ning mis tekitab rändajate seas ebavõrdsust õiguste kasutamisel;
29. palub vastuvõtvatel riikidel tagada naissoost rändajate juurdepääs seksuaal- ja reproduktiivtervishoiule;
30. juhib tähelepanu vajadusele vältida rändajatele eraldi piirkondade loomist ning edendada kaasamist ja võimalust kasutada kõiki ühiskonnaelu pakutavaid võimalusi;
31. on arvamusel, et õigus haridusele ja tööle, nagu ka ühtse perekonnana elamise õigus ja perekonna taasühinemise õigus soodustavad rändajate autonoomiat ja integratsiooni; rõhutab, et oluline on tagada võõrtöötajate ja nende perede sotsiaalkaitse; märgib, et rändajate tõhus integratsioon peab põhinema tööturu ja selle tulevase potentsiaali rangel hindamisel, võõrtöötajate inimõiguste ja tööõiguste paremal kaitsel ning pideval dialoogil tööturu sidusrühmadega;
32. juhib tähelepanu sellele, et vastuvõtva riigi keele õppimine võib oluliselt parandada rändajate elukvaliteeti ja nende majanduslikku ja kultuurilist sõltumatust ning see hõlbustab nende juurdepääsu teabele oma õiguste kohta vastuvõtvas riigis; leiab, et vastuvõtva riigi ametiasutused peavad tagama keeleõppe; soovib, et rändajad oleksid seotud kõikide sotsiaalsete ja poliitiliste otsuste tegemise protsessidega;
33. leiab, et juurdepääs tööle, koolitustele ja sõltumatusele on peamised asjaolud naissoost rändajate kaasamises ja autonoomseks muutmises; nõuab, et neid jõupingutusi suurendataks tihti alaesindatud naissoost rändajate seas, et kõrvaldada nende kaasamist ja autonoomiat takistavad tõkkes;
34. juhib tähelepanu sellele, et vastuvõtavad riigid peavad soodustama rändajate, eriti naissoost rändajate autonoomiat ning tegema sotsiaalkultuurilisele kaasamisele suunatud lähenemisviisi raames neile kättesaadavaks teadmised ja vajalikud sotsiaalõskused, eriti seoses kutse- ja keeleõppega;
35. on seisukohal, et kõik töötajad peavad saama lepingu neile mõistetavas keeles ja et neid tuleb kaitsta lepingu asendamise eest; rõhutab, et kahepoolsed lepingud päritolu- ja sihtriikide vahel peaksid tugevdama inimõiguste kaitset;
36. leiab, et on oluline luua sidusad ja kõikehõlmavad soopõhised riiklikud rändepoliitika põhimõtted, mis hõlmavad rände kõiki etappe, mis kooskõlastatakse valitsuses ning mis töötatakse välja inimõigustega tegelevate riiklike asutuste, erasektori, tööandjate ja töötajate organisatsioonide, kodanikuühiskonna ning rändajatega toimivate ulatuslike konsultatsioonide põhjal ning rahvusvaheliste organisatsioonide toetusel;
37. tuletab meelde, et kõikidel inimestel on õigus ohututele ja õiglastele töötingimustele ning tööõiguse täielikule järgimisele kooskõlas inimõigustega seotud rahvusvaheliste normide ja vahenditega ning ILO põhikonventsioonidega;

38. juhib tähelepanu sellele, et juhutööd, mida rändajad ja eriti naissoost rändajad vastuvõtvast riigis kalduvad tegema, suurendavad nende haavatavust; tuletab meelde, et töö kaudu ärakasutamine on tihti inimkaubanduse ja inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamise tagajärg, ent seda juhtub ka ilma nende kahe õiguserikkumiseta; peab sellega seoses murettekitavaks, et paljud vastuvõtvate riikide tööandjad pääsevad karistusest, ehkki nad rikuvad võõrtöötajate puhul mitmeid rahvusvahelisi tööõiguse norme; tunneb muret asjaolu pärast, et teatavate riikide tööõigusega seotud õigusaktid võimaldavad kasutada tavaid, millega rikutakse rahvusvahelisi standardeid; on seisukohal, et võitlus rändajate töö kaudu ärakasutamise vastu peab toimuma nii ärakasutavate tööandjate tõhusa süüdimõistmise kui ka ärakasutamise ohvrite kaitsmise teel;
39. juhib tähelepanu vajadusele tunnustada rändajate päritoluriigis omandatud kvalifikatsioone, et hõlbustada nende iseseisvumist ja sotsiaalset kaasatust ühiskonna eri sektorites, eelkõige tööturul; rõhutab vajadust tunnustada kõigi rändajate, sealhulgas ebaseaduslike rändajate õigust moodustada töötajate õiguste kaitsega tegelevaid organisatsioone, sealhulgas ametiühinguid, ja nendesse kuuluda, ning toonitab, et neid struktuure on vaja tunnustada;
40. innustab ettevõtjaid rakendama ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid, et vältida oma tegevuse kahjulikku mõju inimõigustele ja vajaduse korral sellise mõjuga tegelda ja üritada ennetada või leevendada oma tegevusest tulenevaid kahjulikke tagajärgi inimõigustele;
41. kutsub liitu üles jätkama koos Ameerika Ühendriikide ja teiste rahvusvaheliste partneritega kooskõlastatud diplomaatilisi jõupingutusi, et teha kolmandate riikidega aktiivset koostööd viivitamatult vajaliku ühise strateegia väljatöötamisel praeguse ülemaailmse rände probleemiga toimetulekuks;
42. soovib tungivalt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal võtta kõik vajalikud ja võimalikud meetmed, et asjaomased kolmandad riigid annaksid tõhusa ja tulemusliku panuse;
43. rõhutab, et EL peab tõhustama oma välispoliitilist tegevust, tagades rahu ja stabiilsuse piirkondades, kus sõda ja konfliktid sunnivad Euroopa Liidu suunas liikuma tohutuid rändevooge;
44. tuletab meelde, et Euroopa Liidul ja selle liikmesriikidel on kohustus võtta positiivseid meetmeid, et kõrvaldada kriiside algpõhjused, mis tingivad selliseid ulatuslikke rändenähtusi;
45. kutsub üles parandama humanitaarolukorda transiidi- ja päritoluriikides, et kohalikul elanikkonnal ja pagulastel oleks võimalik elada turvalisemas piirkonnas;
46. õhutab kõiki konfliktiosalisi lõpetama rünnakud tsiviilisikute vastu, neid kaitsma ning võimaldama neil lahkuda turvaliselt vägivaldsest konfliktikeerisest või võtma vastu humanitaarorganisatsioonide abi;
47. rõhutab ISISe ja selle arengu mõju seaduslike varjupaigataotlejate ja ebaseaduslike rändajate tohutule voole; tunnistab julgeolekupoliitika ja terrorismivastase võitluse poliitika olulist rolli rände algpõhjuste vastu võitlemisel;

48. tuletab meelde ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti hiljutist avaldust, mille kohaselt on suur hulk rändajaid terrorismi ja inimõiguste tõsiste rikkumiste ohvrid, mistõttu tuleks neid ka vastavalt kohelda;
49. tuletab meelde, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti juhitud ümberasustamisprogrammid on tõhus vahend rahvusvahelist kaitset vajavate inimeste saabumise nõuetekohaseks haldamiseks arvukates riikides maailma eri paigus; rõhutab asjaolu, et kui ümberasustamine ei ole teostatav, siis tuleb julgustada kõiki riike looma ja kasutusele võtma humanitaarsetel kaalutlustel vastuvõtmise programme või vähemalt looma tingimused, mis võimaldavad pagulastel jääda oma päritoluriigi lähedusse;
50. võtab teadmiseks kasvavad vajadused ja jätkuva rahastamispuudujäägi, mis on seotud Süüria naaberriikidesse saadetud humanitaarabiga ning mis on viinud eelkõige selleni, et Maailma Toiduprogramm vähendas pagulaste toidunorme; nõuab, et ÜRO liikmesriigid ning Euroopa Liit ja selle liikmesriigid täidaksid vähemalt oma rahalisi kohustusi; rõhutab vajadust suunata pagulastele mõeldud abi nendes riikides elatusvahendite kättesaadavaks tegemisele, pagulaste turvalisusele, nende põhiõiguste tagamisele ning eriti nende juurdepääsule tervishoiule ja haridusele tihedas koostöös ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti, Maailma Toiduprogrammi ja pädevate asutustega;
51. tuletab meelde, et ränne ja areng on omavahel seotud ning et arengukoostöö hariduse, tervishoiu, tööõiguse, vaesuse vähendamise, inimõiguste, demokratiseerimise ja konfliktijärgse ülesehitustöö valdkonnas ning ebavõrdsuse, kliimamuutuste tagajärgede ja korrupsiooni vastane võitlus on peamised tegurid sundrände vältimiseks; märgib, et maa ja vara hõivamine võib avaldada suurt mõju humanitaarkriisidele ning sotsiaalsed, poliitilised ja humanitaarkriisid võivad sundida inimesi migreerima; leiab, et ränne on üleilmselt tunnustatud kui tõhus vahend säästva ja kaasava arengu soodustamiseks;
52. nõuab, et EL ja rahvusvaheline üldsus teeksid kindlaks konkreetsed meetmed, mida valitsused saavad võtta seadusliku rände kui arengut hoogustava teguri potentsiaali suurendamiseks; rõhutab, et eelkõige sihtriikides on vaja poliitilist juhtimist ja tugevat toetust ksenofoobia vastu võitlemiseks ja rändajate sotsiaalse integratsiooni hõlbustamiseks;
53. on arvamusel, et rändel on oma algpõhjused (eelkõige majanduslikud, poliitilised, sotsiaalsed ja keskkonnaga seotud põhjused); on arvamusel, et arenguabi kaudu tuleks nimetatud algpõhjustega põhjalikult tegelda, suurendades suutlikkust, toetades konfliktide lahendamist ja edendades inimõiguste austamist; rõhutab, et kõnealused põhjused on seotud konfliktide ja sõdade arvu suurenemisega, inimõiguste rikkumise ning hea valitsemistava puudumisega;
54. rõhutab, et rände juhtimine peab põhinema piirkondlikul ja kohalikul koostööl, milles osaleb ka kodanikuühiskond;

Inimõiguste austamisel põhinev käsitlus

55. nõuab tungivalt, et asjaosalised, kes tegelevad varjupaika ja rännet käsitleva poliitika kujundamise ja sellega seotud otsuste tegemisega, ei lubaks seguneda mõistetel

„rändaja“ ja „pagulane“; tuletab meelde, et vaja on pöörata erilist tähelepanu pagulastele, kes põgenevad konfliktide ja tagakiusamise eest ning kellel on seetõttu varjupaigaõigus, kuna nad ei saa oma päritoluriiki tagasi pöörduda; tuletab meelde, et enamik pagulasi põgenevad oma päritoluriigi naabruses asuvatesse riikidesse ja piirkondadesse; leiab seetõttu, et nende probleemi tuleb liidu välistegevuse raames käsitleda terviklikult;

56. kutsub riike üles ratifitseerima kõik inimõigustealased rahvusvahelised lepingud ja konventsioonid ning rakendama rändajate õigustega seotud standardeid, mis on sätestatud erinevates õiguslikes vahendites, sealhulgas peamised inimõigustega seotud rahvusvahelised õigusaktid ja teised vahendid, milles käsitletakse rändeküsimusi, näiteks ÜRO 1951. aasta pagulasi käsitlev konventsioon ja selle protokollid ning rahvusvaheline konventsioon kõigi võõrtöötajate ja nende pereliikmete õiguste kaitse kohta; leiab sellega seoses, et viimatinimetatud konventsiooni ratifitseerimata jätmine ELi liikmesriikide poolt kahjustab liidu poliitikat seoses inimõigustega liidus, aga ka inimõiguste jagamatust käsitlevate lubaduste täitmist;
57. tuletab meelde, et ohutute ja seaduslike rändeteede avamine on parim viis, kuidas vältida inimeste ebaseaduslikku üle piiri toimetamist ja inimkaubandust, ning et arengustrateegiates tuleks rännet ja liikuvust tunnustada nii vastuvõtva kui ka päritoluriigi arengu edendajatena rahaülekannete ja investeringute kaudu; kutsub sellega seoses liitu ja kõige arenenumaid kolmandaid riike üles tegema koostööd, et avada seaduslikud rändeteed, võttes aluseks teatavate riikide head tavad, eelkõige selleks, et soodustada perekondade taasühinemist ja liikuvust, muu hulgas majanduslikel põhjustel, ning seda kõikide pädevustasemetel, sealhulgas kõige vähem kvalifitseeritud rändajate puhul, et võidelda ebaseadusliku töö vastu;
58. tunneb heameelt selle üle, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendis on aastateks 2014–2020 ette nähtud rändajaid, varjupaigataotlejaid, põgenikke ja kodakondsuseta isikuid käsitlevad erisätted; palub komisjonil käsitleda aastatel 2017–2018 inimõiguste rahastamisvahendi vaheläbivaatamise ajal rändajate õiguste kaitset ja edendamist jätkuvalt prioriteedina; kutsub Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles täitma 2015. aasta juulis vastu võetud ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava raames võetud kohustusi, lisama inimõiguste tagatiseid kõikidesse kolmandate riikidega seotud rändeteemalistesse kokkulepetesse, protsessidesse ja programmidesse ning neid tugevdama; on seisukohal, et kõik kokkulepped ja programmid peaksid võimaluse korral hõlmama ka sõltumatut inimõiguste olukorra hindamist ning ka neid kokkuleppeid ja programme tuleks korrapäraselt hinnata; soovib kavandada ja ellu viia teavitus- ja teadlikkuse tõstmise kampaaniaid, milles käsitletakse võimalusi, mida ränne ja rändajad võivad luua nii päritoluriigi kui ka vastuvõtva riigi ühiskonna jaoks; tuletab sellega seoses meelde, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendist tuleks jätkata nende projektide rahastamist, millega tugevdatakse võitlust rassismi, diskrimineerimise, ksenofoobia ja teiste sallimatuse vormide, sealhulgas usulise sallimatuse vastu;
59. kutsub liitu üles võtma lisaks inimõiguste alastele suunistele vastu konkreetsed suunised rändajate õiguste kohta ning tegema asjaomaseid mõju-uuringuid ja looma arengu- ja rändepoliitika jälgimise mehhanisme, et tagada rändajatega seotud avaliku poliitika tõhusus; rõhutab, et ELi välissuhetes on oluline integreerida inimõiguste austamine kõikidesse rändega seotud poliitikavaldkondadesse ning eriti puudutab see välis-, arengu- ja humanitaaripoliitikat; tuletab meelde vajadust austada inimõigusi

kõikides liidu välispoliitika valdkondades, eelkõige kaubandus-, arengu-, keskkonna- ja rändepoliitikas, järgida Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 sätestatud eesmärgid ning rakendada kõikides liidu lepingutes, sealhulgas kaubanduslepingutes sisalduvaid inimõiguste klausleid; palub sellega seoses, et igasuguses rändealases koostöös kolmandate riikidega hinnataks nende riikide poolt rändajate ja varjupaigataotlejate jaoks loodud abisüsteeme, pagulastele antavat abi ning nende suutlikkust ja otsustavust võidelda inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubandusega; kutsub ELi ja liikmesriike üles tegema tihedamat koostööd tõhusat ümberasustamispoliitikat rakendavate riikidega, nagu Kanada; rõhutab, et kõnealuse valdkonna poliitilisi meetmeid ei tohiks rakendada nii, et selle tõttu kannatab arenguabipoliitika;

60. kutsub üles integreerima liikumisvabaduse ning õiguse haridusele, tervishoiule ja tööle temaatiliste prioriteetidena liidu väliskoostöö rahastamisvahenditesse ning kutsub üles toetama arenguriike, et nad saaksid vastu võtta pikaajalised poliitikameetmed, milles neid õigusi austatakse; kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles pöörama erilist tähelepanu rändajate õigustele riikide inimõigustega seotud strateegiate raames;
61. soovib, et rändajate ja pagulaste õigused oleksid liidu dialoogides asjaomaste kolmandate riikidega eraldi päevakorrapunktiks ning et Euroopa rahastatavate projektide puhul seataks prioriteediks haavatavate isikute, valitsusväliste organisatsioonide, inimõiguste kaitsjate ning selliste ajakirjanike ja advokaatide kaitse, kes võitlevad rändajate õiguste kaitse eest;
62. kutsub sellega seoses riike üles tagama kõikides rändajate vastuvõtu- ja kinnipidamiskohtades juurdepääsu sõltumatutele vaatlejatele, valitsusvälistele organisatsioonidele, riiklikele ja rahvusvahelistele institutsioonidele ja organisatsioonidele ning meediale; julgustab liidu delegatsioone, liikmesriikide saatkondi ja Euroopa Parlamendi külalisdelegatsioone jälgima rändajate olukorda nendes kohtades ning osalema riikide ametiasutuste sellealases töös, et tagada rändajate õiguste kaitse ja läbipaistvus üldsuse jaoks;
63. täheldab, et inimkaubitsejad maalivad paljudele pagulastele moonutatud pildi; kordab veel, et oluline on võidelda inimkaubanduse vastu, katkestada rahavood ja lõhkuda võrgustikud, kuna sellel võib olla positiivne mõju kolmandate riikide sõja ja terrorismi eest põgeneda püüdvate pagulaste inimõiguste olukorrale;
64. kutsub üles tegema rändajate õiguste kaitsmisel tihedat koostööd pädevate rahvusvaheliste organisatsioonide ning teiste institutsioonide ja organisatsioonidega, kes tegelevad aktiivselt rände haldamisega, eelkõige riikides, mis on kõige enam mõjutatud, et aidata rändajaid väärilt ja nende õigusi austades vastu võtta;
65. rõhutab vajadust tugevdada koostööd nende organisatsioonidega, et ennetada rändajate ebaseaduslikku üle piiri toimetamist ja inimkaubandust, parandades selleks koolitust, suutlikkuse suurendamise meetmeid ja teabejagamise mehhanisme, mis hõlmab ka Euroopa sisserände kontaktametnike võrgustike mõju hindamist ja kolmandate riikidega tehtavat koostööd, ning soodustades koostööd kriminaalasjades ja toetades Palermo protokollide ratifitseerimist selles valdkonnas, et edendada koostööd kriminaalasjades, tuvastada kahtlusluseid ning aidata kaasa kriminaaluurimistele koostöös riiklike ametiasutustega;

66. nõuab, et Euroopa Parlament oleks rohkem kaasatud inimõiguste horisontaalse lähenemisviisi väljatöötamisse rändepoliitikas ning et need küsimused kaasaataks liidu iga-aastasessa aruandesse inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas, sealhulgas osasse, milles käsitletakse konkreetseid riike; nõuab rangemat parlamentaarset kontrolli kolmandate riikidega kokkulepitud töökorra ja liidu asjaomaste asutuste muu väliskoostöölase tegevuse üle; nõuab, et rohkem arvestataks ekspertide aruandeid ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti kogutud andmeid pagulaste päritoluriikide kohta;
67. tunnustab kodanikuühiskonna rolli ja panust poliitilise dialoogi raames; rõhutab, et oluline on konsulteerida liidu kogu välispoliitilises tegevuses ka kodanikuühiskonnaga, pöörates eritähelepanu täielikule osalusele, läbipaistvusele ning teabe asjakohasele levitamisele rändega seotud suundumuste ja menetluste kohta; tuletab meelde vajadust suurendada naisorganisatsioonide osalust konfliktide lahendamisel otsuste tegemise tasemel ning naissoost pagulaste, ümberasustatud isikute ja rändajate vajadust osaleda sobival määral neid puudutavates otsustes; kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles tugevdama kolmandates riikides inimõigustega tegelevate institutsioonide suutlikkust, et nad saaksid teha suuremaid jõupingutusi rändajate õiguste kaitsmisel ning võidelda rändajate vastu suunatud ebainimliku ja inimväärikut alandava kohtlemise ja vihakõne vastu, nagu on ette nähtud 32 ombudsmani ja inimõigustega tegeleva riikliku institutsiooni poolt vastu võetud Belgradi deklaratsioonis;
68. kutsub vastuvõtvaid riike üles andma rändajate ühendustele suurema osatähtsuse, kuna need peaksid osalema vahetult kogukondade arenguprogrammides;
69. kutsub liikmesriike üles täitma oma lubadust eraldada 0,7 % kogurahvatulust arenguabile; nõuab, et see abi ei sõltuks rändealasesest koostööst, ning nõuab, et liit ja selle liikmesriigid ei loeks pagulaste vastuvõtmiseks tehtud kulutusi arenguabi hulka;
70. rõhutab, et arenguabi programme ei tohiks kasutada ainult rände ja piiride haldamise otstarbel; nõuab tungivalt, et rändajatele ja varjupaigataotlejatele suunatud ELi arenguprojektides lähtutaks kõikide osapoolte kaasamise põhimõttest, keskendudes põhiliste sotsiaalteenuste, eelkõige tervishoiu ja hariduse kättesaadavusele ning pöörates erilist tähelepanu haavatavatele isikutele ja rühmadele, nagu naised, lapsed, vähemused ja põlisrahvad, LGBT-inimesed ja puudega inimesed;
71. märgib, et rändel on rändajate päritoluriigi arengu seisukohast ka positiivseid aspekte, näiteks rändajate rahaülekanded võivad perekondi ja kogukonna arengut oluliselt toetada; kutsub sellega seoses riike üles vähendama rahaülekannete maksumust;
72. nõuab, et liit ja liikmesriigid tagaksid tulemuslikult ja tõhusalt poliitikavaldkondade arengusiduse ning seaksid oma rändepoliitikas suhetes kolmandate riikidega esmatähtsale kohale inimõiguste austamise;
73. nõuab tungivalt, et EL integreeriks rändemõõtmel Cotonou lepingu järgsesse raamistikku, millega määratakse kindlaks ELi ja AKV riikide vahelised tulevased suhted; märgib, et kolmandate riikide suurem kaasamine rände ja liikuvuse suhtes võetud üldise lähenemisviisiga seotud vahendite väljatöötamisse ja nende üle peetavatesse läbirääkimistesse annaks kõigile osalejatele nimetatud vahendite suhtes suurema sõnaõiguse, parandades kohalikku omavastutust ja tõhusust;

74. nõuab vaesunud riikide võlakoorma kergendamist, et aidata neil töötada välja riiklik poliitika, millega tagada inimõiguste austamine; toonitab, et jätkusuutlikke võla tasumise lahendusi, sealhulgas vastutustundliku laenuandmise ja -võtmise strateegiaid tuleb toetada riigivõla restruktureerimisprotsesside mitmepoolse õigusraamistiku abil, et kergendada võlakoormat ja vältida üle jõu käiva võlakoorma tekkimist, eesmärgiga luua tingimused inimõiguste kaitsmiseks pikas perspektiivis;
75. peab kiiduväärseks rände teema integreerimist säästva arengu eesmärkide hulka (eelkõige kümnendasse eesmärki), milles sätestatakse ülemaailmse arengupoliitika raamistik aastani 2030; tuletab meelde, et riigid on võtnud kohustuse teha rahvusvahelisel tasandil koostööd, et „tagada turvaline, korrakohane ja seaduslik ränne, mille puhul on tagatud inimõiguste igakülgne austamine ja rändajate inimväärne kohtlemine, vaatamata sellele, milline on rändajate, pagulaste ja ümberasustatud isikute rändestaatus“; märgib, et sundränne ei ole mitte üksnes humanitaarküsimus, vaid ka arenguprobleem, mistõttu tuleks humanitaarabi ja arengu valdkonna toimijate tegevust paremini kooskõlastada; on arvamusel, et säästva arengu eesmärgid pakuvad varjupaiga- ja rändepoliitikas võimalust tõhustada õigustepõhist lähenemisviisi ja kehtestada arengustrateegiates rändesuunised; kutsub rahvusvahelist üldsust üles võtma vastu mõõdetavad näitajad rände aspekti käsitlevate säästva arengu eesmärkide kohta ning koguda ja avaldada liigendatud andmeid rändajate juurdepääsu kohta inimväärsele tööle, tervishoiuteenustele ja haridusele, eelkõige arengumaadest sihtriikides, et parandada rände juhtimist;
76. rõhutab, et liit ja liikmesriigid peavad toetama vähim arenenud riike võitluses kliimamuutustega, et vältida viletsuse süvenemist nendes riikides ja keskkonna tõttu ümber asunute arvu suurenemist;
77. palub liidul osaleda aktiivselt arutelus mõiste „kliimapõgenik“ üle ja määratluse võimalikus väljatöötamises kooskõlas rahvusvahelise õigusega;
78. rõhutab vajadust kooskõlastada tõhusamalt mitmesuguseid kolmandatele riikidele ette nähtud Euroopa Liidu rändeteemalisi rahastamisvahendeid, mis hõlmavad praegu selliseid valdkondi nagu rändepoliitika, rahvusvaheline arengukoostöö, välispoliitika, naabruspoliitika ja humanitaarabi ning mille rohkem kui 400 projekti raames kasutati aastatel 2004–2014 ära 1 miljard eurot, samuti peab vajalikuks hinnata nende rakendamist, mõju ja jätkusuutlikkust;
79. rõhutab liidu koostöövahendite mõju sisserände, varjupaiga ja inimõiguste kaitse valdkonnas; võtab teadmiseks hädaolukordade usaldusfondi loomise stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände ja Aafrika pagulaste probleemi algpõhjustega tegelemiseks; nõuab selle fondi ja samalaadsete kokkulepete, näiteks ELi ja Türgi deklaratsiooni ning Hartumi ja Rabati protsesside hindamist ja järelevalvet;
80. rõhutab, et kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepetes tuleb abi koondada rännet põhjustavate sotsiaalsete, majanduslike ja poliitiliste kriiside lahendamiseks;
81. rõhutab, kui oluline on Euroopa Liidu suurem koostöö kolmandate riikidega rände ja liikuvuse suhtes võetud üldise lähenemisviisi raames, et tugevdada nende vahenditega seotud partnerlust, tõhusust ja panust rändeprobleemide lahendamisse;
82. leiab, et vaja on parandada rände ja liikuvuse suhtes võetud üldise lähenemisviisi

sidusust, lisada kõikidesse välislepingutesse ranged inimõiguste järgimise kontrolli- ja järelevalvemehhanismid ning seada esmatahtsaks päritolu- ja transiidiriikides rakendatavad projektid, mis aitavad parandada rändajate inimõigusi;

83. ergutab liitu allkirjastama oma lähimate partneritega liikuvuspartnerlusi;
84. palub komisjonil ja liikmesriikidel näha ette rändajate tagasisaatmine ainult nendesse päritoluriikidesse, kus nad võetakse vastu turvaliselt, austades seejuures täiel määral nende põhi- ja menetlusõigusi, ning palub sellega seoses, et sunniviisilisele tagasipöördumisele eelistataks vabatahtlikku tagasipöördumist; rõhutab, et nende poliitikasuundumuste raames kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepped peaksid sisaldama kaitseklausleid, millega tagatakse, et koduriiki tagasi saadetavad rändajad ei seisa silmitsi oma õiguste rikkumiste ega tagakiusamisohuga; rõhutab, et olulised on korrapärased hindamised, et välistada selliste lepingute sõlmimine riikidega, kes ei järgi rahvusvahelisi inimõiguste standardeid;
85. nõuab meetmeid rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise võrgustike tõkestamiseks ja inimkaubanduse peatamiseks; nõuab, et kehtestataks seaduslikud ja turvalised rändeteed, muu hulgas humanitaarkoridorid isikutele, kes taotlevad rahvusvahelist kaitset; nõuab, et töötataks välja püsivad ja kohustuslikud ümberasustamisprogrammid ja et isikutele, kes põgenevad konfliktipiirkondadest, antaks humanitaarviisad muu hulgas selleks, et neil oleks võimalus siseneda varjupaiga taotlemise eesmärgil kolmandasse riiki; nõuab, et kehtestataks rohkem seaduslikke viise riiki sisenemiseks ja seal viibimiseks, samuti üldised eeskirjad, et rändajatel oleks võimalik töötada ja tööd otsida;
86. rõhutab vajadust luua kaitseraamistik rändajatele, kes on hädas, transiidiriigis või liidu piiridel, ning seda paremini rakendada;
87. väljendab heameelt inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetajate ja inimkaubitsejate vastu suunatud meetmete üle ning toetab ELi välispiiride haldamise tugevdamist; rõhutab vajadust viivitamatute ja pikaajaliste meetmete ulatusliku ja konkreetse tegevuskava järele, mis hõlmaks koostööd kolmandate riikidega, et võidelda rändajaid ebaseaduslikult üle piiri toimetavate organiseeritud kuritegelike võrgustikega;
88. rõhutab, et rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine on seotud inimkaubandusega ning see on inimõiguste raske rikkumine; tuletab meelde, et sellised operatsioonid nagu EUNAVFOR MED Sophia aitavad tõhusalt võidelda rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastu; kutsub liitu üles selliseid operatsioone jätkama ja hoogustama;
89. peab vajalikuks kaaluda julgeoleku ja piiripoliitika tugevdamist ning võimalusi Frontexi ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti tulevase rolli täiustamiseks; kutsub üles solidaarsusele ning abile nende asutuste eelarvete ja meetmete piisava toetamise kaudu;
90. rõhutab vajadust parandada esmaste vastuvõtukeskuste ja sisenemiskohtade toimimist liidu välispiiridel;
91. palub, et liit lisaks piire ja rändeteid puudutava teabe jagamist ja vahetamist käsitlevatesse lepingutesse andmekaitse mõõtme;
92. kutsub Euroopa Liitu ja vastuvõtvaid riike üles looma tõhusaid vahendeid

teabevoogude koostööstamiseks ja ühtlustamiseks ning andmete kogumiseks, võrdlemiseks ja analüüsimiseks;

o
o o

93. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO-le, Euroopa Nõukogule, Aafrika Liidule, Ameerika Riikide Organisatsioonile ja Araabia Riikide Liigale.